



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 289/2025-65

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **STM POWER a.s.**, Lieskovec 598/75, Dubnica nad Váhom, IČO 36 321 982, zastúpenej Mgr. Dušanom Oravcom, advokátom, Laurinská 2, Bratislava, proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2Obdo/16/2024 a jeho prípisu z 24. októbra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2Obdo/16/2024 a jeho prípisom z 24. októbra 2024 (ďalej len „napadnuté konanie“ a „prípis“). Navrhuje, aby ústavný súd prikázal najvyššiemu súdu konať v napadnutom konaní, a zároveň žiada o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Trenčín (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 36Cb/211/2016 z 8. januára 2021 rozhodol o žalobe žalobcu na náhradu škody proti sťažovateľke tak, že jej vyhovel a následne Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 8Cob/70/2021-1079 z 29. júna 2022 (ďalej len „odvolací rozsudok“) rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil.

3. Sťažovateľka podala 12. októbra 2022 proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, v ktorom tvrdila viacero chýb. V prvom rade podľa jej názoru išlo o vec, ktorá nepatrí do právomoci súdov [§ 420 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]. Ďalej namietala nedostatok

procesnej subjektivity žalobcu, nedostatok jeho procesnej spôsobilosti [§ 420 písm. b) a c) CSP] a vadu podľa § 420 písm. f) CSP, ktorú vidí nielen v procesných pochybeniach, ale aj v dôsledku nespravodlivého, arbitrárneho a ústavne neudržateľného právneho posúdenia veci, ako aj vyhodnotenia a zistenia skutkového stavu.

4. Sťažovateľka v dovolaní namietala i nesprávne právne posúdenie, pričom tento dovolací dôvod vymedzila § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

5. Uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 7R/1/2023 z 22. februára 2023 bola povolená reštrukturalizácia sťažovateľky, pričom účinky povolenia reštrukturalizácie nastali 28. februára 2023.

6. Okresný súd Žilina uznesením sp. zn. 7R/1/2023 potvrdil reštrukturalizačný plán sťažovateľky, prijatý schvaľovacou schôdzou veriteľov 28. novembra 2023 a rozhodol o ukončení reštrukturalizácie, čo vyplýva z oznámenia uverejneného 2. januára 2024 v Obchodnom vestníku č. 1/2024.

7. Z príloh ústavnej sťažnosti vyplýva, že najvyšší súd prípisom z 24. októbra 2024 vrátil celý spisový materiál bez rozhodnutia o dovolaní okresnému súdu. Prípis najvyššieho súdu bol sťažovateľke doručený 7. marca 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka namieta, že najvyšší súd sa jej dovolaním nezaoberal a zákonným spôsobom o ňom nerozhodol, pričom je ústavne neudržateľné, že neskúmal procesné podmienky dovolacieho konania, ani dôvodnosť uplatnených dovolacích dôvodov a vyhol sa meritórnemu preskúmaniu jej dovolania napriek tomu, že súdne konanie na nižších stupňoch mohlo byť zaťažené vadami, ktoré majú ako neodstrániteľné prekážky postupu konania za následok zastavenie konania.

9. Sťažovateľka argumentuje, že v dovolaní namietala, že súdy konali mimo svoju právomoc, čo predstavuje zásadnú vadu, a na druhej strane dovolací súd v prípise konštatoval, že vzhľadom na zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“) a reštrukturalizáciu sťažovateľky nie je potrebné vydať akékoľvek rozhodnutie dovolacieho súdu, a to ani vtedy, ak bol toho názoru, že dovolanie je dôvodné a je namieste zrušenie rozhodnutia odvolacieho súdu, čiže *de facto* aj vtedy, ak by bola dôvodná vada nedostatku právomoci, resp. ďalšie zásadné vady namietané sťažovateľkou. Tento záver najvyššieho súdu považuje za arbitrárny a ústavne neudržateľný, keďže dohovor (garantujúci právo podľa čl. 13) má prednosť pred zákonom, a teda aj ZKR, a teda nebolo správne posudzovať dovolanie sťažovateľky len na základe ZKR. Na vadu podľa § 420 písm. a) CSP, ktorú namietala sťažovateľka v dovolaní, súd prihliada z úradnej povinnosti, a to v ktoromkoľvek štádiu konania.

10. Podľa názoru sťažovateľky *ex lege* zastavenie dovolacieho konania bez vydania rozhodnutia na základe ukončenia reštrukturalizácie sťažovateľky nebolo v súlade s princípom právnej istoty a ochrany práv účastníkov konania. Postup najvyššieho súdu z ústavnoprávneho hľadiska je potrebné hodnotiť ako neakceptovateľný, a to v rovine porušenia princípu zákazu *denegatio iustitiae* a vo vzťahu k princípu rovnosti zbraní.

11. Reštrukturalizácia neodstraňuje podľa sťažovateľky potrebu preskúmania zákonnosti a ústavnosti rozhodnutí v rámci prebiehajúceho dovolacieho konania a ZKR nemožno automaticky a izolovane aplikovať na dovolacie konanie, ktoré je samostatným procesným štádiom, kde zákon výslovne neustanovuje, že meritórne preskúmanie dovolania je neprípustné len na základe ukončenia reštrukturalizácie.

12. Sťažovateľka poukazuje na rozdiel medzi tzv. základným konaním a konaním dovolacím, pričom uvádza, že ak by bolo prerušené na základe § 118 ods. 4 ZKR aj dovolacie konanie sťažovateľky s následkom zastavenia konania podľa § 156 ZKR, znamenalo by to, že zákonodarca v napadnutom ustanovení obmedzil, dokonca anuloval právo sťažovateľky domáhať sa ochrany svojich práv na súde alebo inom orgáne, a tým v týchto prípadoch poprel jej základné právo podľa čl. 36 ods. 1 listiny základných práv a slobôd, čo sťažovateľka považuje za neakceptovateľné.

13. Sťažovateľka odkazuje na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 282/2024 z 24. októbra 2024, ktorý podľa nej potvrdzuje názor, že konanie o jej dovolaní nie je zastavené, ale je možné dovolanie prejednať. Argumentuje, že podľa uvedeného nálezu skutočnosť, že dôsledkom potvrdenia reštrukturalizačného plánu je podľa § 156 ZKR zastavenie konaní, ktoré boli povolením reštrukturalizácie prerušené (§ 118 ods. 4 ZKR), nebráni súdu, aby o výške náhrady trov konania rozhodol, podporuje jej argumentáciu o prejednaní dovolania dovolacím súdom, pretože zastavenie konania ako dôsledok potvrdenia reštrukturalizačného plánu má dopad len na meritum zastaveného konania, pričom dovolacie konanie nepovažuje za konanie v merite veci.

14. Sťažovateľka zastáva názor, že absencia posúdenia dovolania a jeho obsahu, ako aj arbitrárny a nedôvodný prípis a ústavne neudržateľný postup dovolacieho súdu zakladajú potrebu kontroly postupu a prípisu najvyššieho súdu zo strany ústavného súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho prípisom.

16. Právo na súdnu ochranu sa v civilnom sporovom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za ktorých splnenia civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred súdom vrátane dovolacích konaní, v ktorých sa (popri všeobecných procesných podmienkach) uplatňujú aj ďalšie, osobitné procesné podmienky dovolacieho konania.

17. Ústavný súd, poukazujúc na svoju doterajšiu judikatúru, považuje za potrebné zdôrazniť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

18. Sťažovateľka namietané porušenie označených práv odôvodňuje predovšetkým absenciou posúdenia dovolania a jeho obsahu dovolacím súdom, ústavne neudržateľným postupom dovolacieho súdu, ako aj arbitrárnosťou a ústavne neakceptovateľnou aplikáciou relevantných právnych predpisov vo vzťahu k prípisu najvyššieho súdu.

19. Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania veci preskúmal postup dovolacieho súdu a zistil, že dovolanie sťažovateľky proti rozsudku odvolacieho súdu bolo podané 12. októbra 2022.

20. Uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 7R/1/2023 z 22. februára 2023 bola povolená reštrukturalizácia sťažovateľky, pričom účinky povolenia reštrukturalizácie nastali 28. februára 2023.

21. Z prípisu najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd z registra úpadcov zistil, že žalobca prihlásil do reštrukturalizácie sťažovateľky pohľadávku vo výške 9 331 848,97 eura (istina vo výške 5 998 810,98 eur a príslušenstvo vo výške 3 333 037,99 eur). Právny dôvod vzniku pohľadávky opísaný žalobcom v prihláške pohľadávky do reštrukturalizácie sa zhoduje s právnym dôvodom vzniku pohľadávky uplatňovanej v sporovom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 36Cb/211/2016 a krajskom súde pod sp. zn. 8Cob/70/2021, v rámci ktorého v čase podania prihlášky pohľadávky prebiehalo dovolacie konanie na podklade dovolania sťažovateľky.

22. Podľa § 118 ods. 4 ZKR súdne a rozhodcovské konania o pohľadávkach, ktoré sa v reštrukturalizácii uplatňujú prihláškou, sa povolením reštrukturalizácie prerušujú; tieto nároky možno uplatniť voči dlžníkovi len spôsobom podľa § 120 ods. 1 a § 124 ods. 4.

23. Najvyšší súd vzhľadom na už uvedené konštatoval, že povolením reštrukturalizácie sťažovateľky došlo *ex lege* k prerušeniu dovolacieho konania a v súlade s § 165 ods. 2 CSP sa nevykonávajú procesné úkony a došlo k prerušeniu plynúcich procesných lehôt.

24. Okresný súd Žilina uznesením sp. zn. 7R/1/2023 potvrdil reštrukturalizačný plán sťažovateľky prijatý schvaľovacou schôdzou veriteľov 28. novembra 2023 a rozhodol o ukončení reštrukturalizácie (oznámenie uverejnené 2. januára 2024 v Obchodnom vestníku č. 1/2024). Podľa § 156 ZKR zverejnením uznesenia súdu o skončení reštrukturalizácie zanikajú účinky začatia reštrukturalizačného konania a zastavujú sa konania prerušené podľa § 118 ods. 4. Ak zo záväznej časti plánu nevyplýva niečo iné, zaniká tiež funkcia veriteľského výboru a funkcia správcu.

25. Najvyšší súd dospel k záveru, že dňom zverejnenia uznesenia súdu o ukončení reštrukturalizácie sťažovateľky v Obchodnom vestníku došlo *ex lege* k zastaveniu dovolacieho konania bez toho, aby bolo potrebné vydať akékoľvek rozhodnutie súdu. Predmetná skutočnosť je prekážkou ďalšieho konania dovolacieho súdu, ktorý nemôže vo veci ďalej konať, a teda ani meritórne rozhodnúť. Uviedol, že predloženie súdneho spisu okresným súdom dovolaciemu súdu po zastavení konania priamo zo zákona bolo nadbytočným procesným úkonom, a preto neskúmal procesné podmienky dovolacieho konania ani dôvodnosť dovolania. S prihliadnutím na túto skutočnosť vrátil spis súdu prvej inštancie bez rozhodnutia o dovolaní.

26. Dovolací súd zastáva názor, že v dovolacom konaní zastavenom *ex lege* nie je na mieste rozhodovať ani o trovách dovolacieho konania vzniknutých do prerušenia dovolacieho konania, a to s poukazom na § 155 ods. 2 ZKR, podľa ktorého si veritelia majú trovy uplatňovať prihláškou.

Ak tak neurobili, zverejnením uznesenia o potvrdení reštrukturalizačného plánu sa trovy stanú nevyhmáhatelnými.

27. Ústavný súd konštatuje, že v posudzovanom procesnom postupe najvyššieho súdu nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala jeho svojvoľný postup, t. j. postup, ktorý by nemal oporu v zákone. S prihliadnutím na citovanú časť odôvodnenia prípisu ústavný súd uvádza, že najvyšší súd citoval zákonné ustanovenia, ktoré adekvátne aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; vysvetlil tiež dôvody, ktoré ho viedli k vráteniu spisového materiálu súdu prvej inštancie bez posúdenia dovolania. Výklad zákonov je v primárnej právomoci všeobecných súdov a pokiaľ je ich výklad ústavne konformný, ústavný súd nemá dôvod do takéhoto výkladu zasahovať. Ústavný súd dospel k presvedčeniu, že postup dovolacieho súdu a jeho prípis nepredstavujú ústavne relevantný excés z aplikačnej praxe všeobecných súdov, a považuje ich za ústavne udržateľné.

28. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľky vo vzťahu k nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 282/2024 z 24. októbra 2024 ústavný súd konštatuje, že ide o odlišnú situáciu a sťažovateľka si nesprávne vyložila jeho závery. Dovolacie konanie je konaním o mimoriadnom opravnom prostriedku a je súčasťou základného konania, tzn. konania, v ktorom súd nachádza právo. Jeho výsledok môže zásadným spôsobom zasiahnuť do merita právoplatne rozhodnutej veci, preto nie je adekvátne porovnávať dovolacie konanie s akcesorickým konaním o výške náhrady trov konania.

29. Z uvedeného vyplýva, že medzi postupom a prípisom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

30. Z argumentácie sťažovateľky zároveň zjavne vyplýva, že k porušeniu jej základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy postupom najvyššieho súdu malo dôjsť v zásade z rovnakých dôvodov ako k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Za týchto okolností v prípade, ak ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým postupom najvyššieho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu označených práv, nemožno uvažovať ani o porušení základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy.

31. Sťažovateľkou označený čl. 13 dohovoru sa vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv zaručených dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131, rovnako III. ÚS 24/2010, IV. ÚS 325/2011, IV. ÚS 90/2013, IV. ÚS 32/2018). Z citovanej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva zrejma súvislosť práva zaručeného čl. 13 dohovoru s ostatnými právami, ktoré dohovor garantuje. Vzhľadom na to, že ústavný súd nedospel k záveru o možnom porušení práva sťažovateľky podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohol dospieť k záveru o porušení práva podľa čl. 13 dohovoru napadnutým postupom a prípisom najvyššieho súdu.

32. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol aj túto časť ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

33. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. mája 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu